

ด่วนที่สุด

ที่ สฎ ๐๐๒๓.๓/ว ๕๑๑๓๓

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถนนดอนนก อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

สฎ ๘๔๐๐๐

1252
16 พ.ค. 2566
09.30 น

ที่	๓๗๔
วันที่	๑๖ พ.ค. ๒๕๖๖
เวลา	๑๑.๐๐ น.

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอเกาะสมุย) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๓๗๐๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า สถานการณ์ความผันผวนและมีการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน (VUCA World) ประกอบกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และระบบการแพทย์และการสาธารณสุขทั่วโลก ซึ่งยาจากสมุนไพร เป็นอีกหนึ่งความหวัง ดังจะเห็นได้จากหลายประเทศเร่งค้นหาและศึกษาวิจัยจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดของสมุนไพรที่หลากหลาย มีภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรเป็นยารักษาโรคมายาวนาน เป็นผลให้ประชาชนหันมาดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวด้วยการบริโภคสมุนไพรมากขึ้น ทำให้สมุนไพรเป็นที่นิยมและมีความต้องการเพิ่มขึ้น แต่หากนำสมุนไพรมาใช้ไม่ถูกวิธีหรือไม่เหมาะสมแล้ว จากคุณประโยชน์อาจกลายเป็นโทษ การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามองค์ความรู้ทางด้านพืชพรรณสมุนไพรดังกล่าว ยังขาดการถ่ายทอดให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร ทำให้ไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญาด้านการใช้สมุนไพรจากบรรพบุรุษทั้งยังขาดการสนับสนุนการอนุรักษ์และการขยายพันธุ์พืชสมุนไพร ส่งผลให้สมุนไพรในชุมชนลดน้อยลง บางชนิดสูญหายไป หรืออาจหาได้ยากขึ้น กระทรวงมหาดไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ และการใช้สมุนไพรให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย จึงได้ดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ขึ้นเพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ ตลอดจนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้สวนสมุนไพรให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน ได้เห็นคุณค่าของสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการรักษาสุขภาพ การอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรไทยและสมุนไพรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ โดยน้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้ มาปรับใช้ ทั้งยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวไทย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยให้มีพื้นที่แหล่งเรียนรู้สวนสมุนไพรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอาจใช้พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโรงเรียน

/หรือศูนย์...

๑๖๓๑

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๗/ว ๓๓๖๐๔

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 เลขที่รับ 10876
 วันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๖
 เวลา.....

๑๖๖/๖๖
 กระทรวงมหาดไทย ๑๐ พ.ค. ๒๕๖๖
 ถนนอักษกาจก กทม. ๑๐๒๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เติลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เติลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖
 ๒. แนวทางการดำเนินโครงการฯ
 ๓. แบบรายงานผลการดำเนินโครงการฯ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 เลขที่ ๐4663
 วันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด
 จำนวน ๑ ชุด
 จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสถานการณ์ความผันผวนและมีการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน (VUCA World) ประกอบกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และระบบการแพทย์และการสาธารณสุขทั่วโลก ซึ่งยาจากสมุนไพร เป็นอีกหนึ่งความหวัง ดังจะเห็นได้จากหลายประเทศเร่งค้นหาและศึกษาวิจัยยาจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดของสมุนไพรที่หลากหลาย มีภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรเป็นยารักษาโรคมายาวนาน เป็นผลให้ประชาชนหันมาดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวด้วยการบริโภคสมุนไพรมากขึ้น ทำให้สมุนไพรเป็นที่นิยมและมีความต้องการเพิ่มขึ้น แต่หากนำสมุนไพรมาใช้ไม่ถูกวิธีหรือไม่เหมาะสมแล้ว จากคุณประโยชน์อาจกลายเป็นโทษ การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้ทางด้านพืชพรรณสมุนไพรดังกล่าว ยังขาดการถ่ายทอดให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร ทำให้ไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญาด้านการใช้สมุนไพรจากบรรพบุรุษ ทั้งยังขาดการสนับสนุนการอนุรักษ์และการขยายพันธุ์พืชสมุนไพร ส่งผลให้สมุนไพรในชุมชนลดน้อยลง บางชนิดสูญหายไป หรืออาจหาได้ยากขึ้น กระทรวงมหาดไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย จึงได้ดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เติลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ขึ้นเพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการตลอดจนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้สวนสมุนไพรให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนได้เห็นคุณค่าของสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการรักษาสุขภาพ การอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรไทยและสมุนไพรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ โดยน้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้ มาปรับใช้ ทั้งยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

/๑. ไทองค์กร ...

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยให้มีพื้นที่ แหล่งเรียนรู้สวนสมุนไพรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจใช้พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดที่มีความพร้อม มีพื้นที่เพียงพอต่อการทำสวน (พื้นที่ปลูกแปลงเดี่ยว หรือหลายแปลงรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร) มีสภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานดูแลพืชพรรณสมุนไพร โดยกำหนดกิจกรรมและระยะเวลา ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ “สวนไพรท้องถิ่นเรา” ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปักษ์สมุนไพร” ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพร ท้องถิ่น ทรงคุณค่า” ภายในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น” ภายในเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๖๖

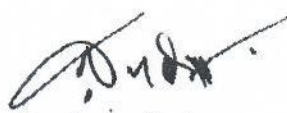
๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินงาน ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน ผ่านทาง Google Forms โดยให้รายงานผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมตามห้วงเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งแจ้ง ให้จังหวัดทราบ

๓. ให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการดังกล่าว ให้บรรลุวัตถุประสงค์

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุเทพพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน กัลย์สุดา มาเยอะ โทร. ๐๘๔-๖๑๑๙๐๓๔

QR Code สิ่งที่ส่งมาด้วย

<https://bit.ly/3WyAHps>

โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เถลิงพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๑. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ความผันผวนและมีการเปลี่ยนแปลงของโลก (VUCA World) ประกอบกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และระบบการแพทย์และการสาธารณสุขทั่วโลก ทำให้ทุกประเทศทั่วโลกตระหนักถึงความมั่นคงและความยั่งยืนทางยาซึ่งยาจากสมุนไพร เป็นอีกหนึ่งความหวัง ดังจะเห็นได้จากหลายประเทศเร่งค้นหาและศึกษาวิจัยยาจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดของสมุนไพรที่หลากหลาย มีภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรเป็นยารักษาโรคมายาวนาน มีนักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาจากสมุนไพรเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นผลให้ประชาชนหันมาดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวด้วยการบริโภคสมุนไพรมากขึ้น เช่น ฟ้าทะลายโจร กระชาย เป็นต้น ทำให้สมุนไพรเป็นที่นิยมและมีความต้องการเพิ่มขึ้น แต่การใช้สมุนไพรนั้น หากนำมาใช้ไม่ถูกวิธีหรือไม่เหมาะสมแล้ว จากคุณประโยชน์อาจกลายเป็นโทษได้เช่นเดียวกัน การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับพื้นที่ในแต่ละท้องถิ่นนั้น ถือว่ามีความหลากหลายทางระบบนิเวศสูง มีพืชพรรณสมุนไพรนานาพรรณที่สามารถให้ประโยชน์ทางด้านโภชนาการ มีคุณค่าทางอาหาร และสิ่งที่สำคัญยิ่งคือภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้านที่สืบทอดกันมานาน จนกลายเป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้ทางด้านพืชพรรณสมุนไพรดังกล่าวยังขาดการถ่ายทอดให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร ทำให้ไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญาด้านการใช้สมุนไพรท้องถิ่นจากบรรพบุรุษ คนรุ่นหลังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสมุนไพร ชนิดของพืชสมุนไพร สรรพคุณและการใช้ประโยชน์ ทั้งยังขาดการสนับสนุนการอนุรักษ์และการขยายพันธุ์พืชสมุนไพร เนื่องจากสมุนไพรบางชนิดได้มาจากป่าธรรมชาติ แต่ชุมชนมีการบุกรุกมีการตัดไม้ทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สมุนไพรในชุมชนลดน้อยลง บางชนิดสูญหายไป หรืออาจหาได้ยากขึ้น

กระทรวงมหาดไทยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ และการใช้สมุนไพรไทยและสมุนไพรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย จึงได้ดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เถลิงพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ขึ้นเพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานปีการตลอดจนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้สวนสมุนไพร ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนได้เห็นคุณค่าของสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการรักษาสุขภาพ การอนุรักษ์และการใช้สมุนไพรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ โดยน้อมนำ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้ มาปรับใช้ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี และเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับชนิดของพืชพรรณสมุนไพร สรรพคุณ และการใช้ประโยชน์

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน มีความรู้เรื่องพืชพรรณสมุนไพรไทย และสมุนไพรในท้องถิ่น รู้จักการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร

๓. กลุ่มเป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๔๔ แห่ง

๔. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ “สมุนไพรท้องถิ่นเรา”

- กำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ รวมทั้งหน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง และวางแผนการดำเนินโครงการ
- กำหนดขอบเขตพื้นที่สวนสมุนไพร โดยอาจใช้พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อม มีพื้นที่เพียงพอต่อการทำสวนสมุนไพร (พื้นที่ปลูกแปลงเดียวหรือหลายแปลงรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร) มีสภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานดูแลพืชพรรณสมุนไพร
- สำรวจ และรวบรวมข้อมูลพืชพรรณสมุนไพรไทยและสมุนไพรในท้องถิ่น รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้พืชพรรณสมุนไพรในพื้นที่ เพื่อปลูกในสวนสมุนไพร

กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปักษ์รักษ์สมุนไพร”

- เตรียมพื้นที่สวนสมุนไพรเพื่อเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร
- ปลูกพืชพรรณสมุนไพรในสวนสมุนไพรที่กำหนดไว้ โดยปลูกพืชพรรณสมุนไพรที่หลากหลายชนิด ตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

- ศึกษาข้อมูลด้านชีววิทยา ภายนอกภาพ โภชนาการ สรรพคุณ การนำไปใช้ประโยชน์ และจัดทำป้ายชื่อสมุนไพรกำกับบริเวณใกล้เคียงสมุนไพรแต่ละชนิด พร้อมทั้งข้อมูลความรู้เพิ่มเติมที่สามารถเข้าถึงได้
- จัดการพื้นที่สวนสมุนไพรที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

- ส่งเสริมสนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน เห็นความสำคัญและประโยชน์ของพืชพรรณสมุนไพรในท้องถิ่น รู้จักหวงแหน รู้จักการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ไปยังช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ ในแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น โดยอาจใช้สื่อที่เข้าถึงประชาชนทั่วไป เช่น เสียงตามสาย เว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยติดแฮชแท็ก ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร (#๑อปท.๑สวนสมุนไพร) และแฮชแท็กสวนสมุนไพรรักษ์ถิ่น (#สวนสมุนไพรรักษ์ถิ่น)

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๑ “สมุนไพรท้องถิ่นเรา” ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปักษ์รักษ์สมุนไพร” ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า” ภายในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๖

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น” ภายในเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๖๖

๖. สถานที่ดำเนินการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อม มีพื้นที่เพียงพอต่อการทำสวนสมุนไพร (พื้นที่ปลูกแปลงเดี่ยวหรือหลายแปลงรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร) มีสภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานดูแลพืชพรรณสมุนไพร

๗. งบประมาณดำเนินการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน ได้ร่วมกิจกรรมเพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดีและเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๙.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับชนิดของพืชพรรณสมุนไพร สรรพคุณ และการใช้ประโยชน์

๙.๓ เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน มีความรู้เรื่องพืชพรรณสมุนไพรไทยและสมุนไพรในท้องถิ่น รู้จักการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร

๑๐. ผู้เสนอ โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอโครงการ

(นายขจร ศรีชวโนทัย)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๑. ความเห็นของรองปลัดกระทรวงมหาดไทย โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

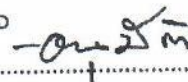
(ลงชื่อ)

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)

ผู้ให้ความเห็นชอบโครงการ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๒. ผู้อนุมัติ โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

ผู้อนุมัติโครงการ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน						ผู้รับผิดชอบ
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”							
๑๐. ศึกษาข้อมูลด้านชีววิทยา ภายนอกภาพ โภชนาการ สรรพคุณ การนำไปใช้ประโยชน์ และจัดทำป้ายชื่อสมุนไพรกำกับบริเวณใกล้เคียงสมุนไพรแต่ละชนิด พร้อมทั้งข้อมูลความรู้เพิ่มเติมที่สามารถเข้าถึงได้							อปท.
๑๑. จัดการพื้นที่สวนสมุนไพรที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							อปท.
๑๒. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า” ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ							อปท.
กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”							
๑๓. ส่งเสริมสนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของพืชพรรณสมุนไพรไทย และสมุนไพรท้องถิ่น รู้จักหวงแหน รู้จักการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน							อปท.
๑๔. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการฯ ไปยังช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น โดยอาจใช้สื่อที่เข้าถึงประชาชนทั่วไป เช่น เสียงตามสาย เว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)							อปท.
๑๕. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น” ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ							อปท.

๓. แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ กระทรวงมหาดไทยประชาสัมพันธ์โครงการ และแจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑ อปท.

๑ สวนสมุนไพร เจริญพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๓.๒ จังหวัดจัดทำหนังสือแจ้งเวียนถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานโครงการ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ “สมุนไพรท้องถิ่นเรา”

- กำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เจริญพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖รวมทั้งหน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง และวางแผนการดำเนินโครงการ

- กำหนดขอบเขตพื้นที่สวนสมุนไพร โดยอาจใช้พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อม มีพื้นที่เพียงพอต่อการทำสวนสมุนไพร (พื้นที่ปลูกแปลงเดียวหรือหลายแปลงรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร) มีสภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานดูแลพืชพรรณสมุนไพร
- สำรวจ และรวบรวมข้อมูลพืชพรรณสมุนไพรไทยและสมุนไพรในท้องถิ่น รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้พืชพรรณสมุนไพรในพื้นที่ เพื่อปลูกในสวนสมุนไพร

กิจกรรมที่ ๒ “ปลูกปกรักษ์สมุนไพร”

- เตรียมพื้นที่สวนสมุนไพรเพื่อเพาะปลูกพืชพรรณสมุนไพร
- ปลูกพืชพรรณสมุนไพรในสวนสมุนไพรที่กำหนดไว้ โดยปลูกพืชพรรณสมุนไพรที่หลากหลายชนิด ตามความเหมาะสม

กิจกรรมที่ ๓ “สวนสมุนไพรท้องถิ่น ทรงคุณค่า”

- ศึกษาข้อมูลด้านชีววิทยา กายภาพ โภชนาการ สรรพคุณ การนำไปใช้ประโยชน์ และจัดทำป้ายชื่อสมุนไพรกำกับบริเวณใกล้เคียงสมุนไพรแต่ละชนิด พร้อมทั้งข้อมูลความรู้เพิ่มเติมที่สามารถเข้าถึงได้
- จัดการพื้นที่สวนสมุนไพรที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมที่ ๔ “อนุรักษ์สมุนไพรท้องถิ่น”

- ส่งเสริมสนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน เห็นความสำคัญและประโยชน์ของพืชพรรณสมุนไพรในท้องถิ่น รู้จักหวงแหน รู้จักการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ไปยังช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ไปสู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ ในแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น โดยอาจใช้สื่อที่เข้าถึงประชาชนทั่วไป เช่น เสียงตามสาย เว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยติดแฮชแท็ก ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร (#๑อปท.๑สวนสมุนไพร) และแฮชแท็กสวนสมุนไพรรักษ์ถิ่น (#สวนสมุนไพรรักษ์ถิ่น)

๓.๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน ตามห้วงเวลาที่กำหนด ผ่านทาง Google Forms พร้อมทั้งแจ้งให้จังหวัดทราบ

๓.๕ ให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ดังกล่าวให้บรรลุวัตถุประสงค์

๔. การติดต่อประสานงาน

กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๓ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ๑. นางนิภาวัลย์ เพ็ชรผึ้ง โทร. ๐๘๑-๙๒๕๐๓๑๖

๒. นางสาวกัลย์สุดา มาเยอะ โทร. ๐๘๔-๖๑๑๙๐๓

กิจกรรม 1

พ.ศ.

"สมุนไพร่ท้องถิ่นเรา"

- กำหนดผู้รับผิดชอบหน่วยงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดพื้นที่สมุนไพร่

อาจใช้พื้นที่

S.S. ศพด. อื่นๆ

*พื้นที่ปลูกแปลงเดี่ยวหรือหลายแปลงรวมกัน 100 ตร.ม. ขึ้นไป

- สำรอง และรวบรวมข้อมูลพืชพรรณสมุนไพร่ ภูมิปัญญา/วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม 3

ม.ย. - ก.ค.

"สวนสมุนไพร่ท้องถิ่น ทรงคุณค่า"

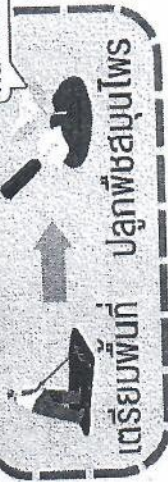
- จัดทำป้ายชื่อกำกับ และข้อมูลความีรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องได้
- จัดพื้นที่สวนสมุนไพร่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์

กิจกรรม 2

พ.ศ.

"ปลูกปกรักษ์สมุนไพร่"

หากหลายชนิด

เตรียมพื้นที่ ปลูกพืชสมุนไพร่

กิจกรรม 4

ส.ค. - ต.ค.

"อนุรักษ์สมุนไพร่ท้องถิ่น"

- ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นสำคัญเห็นความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพร่ในการอนุรักษ์
- เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานโครงการฯ และสร้างการรับรู้ไปสู่ประชาชนในวงกว้าง ผ่านช่องทางต่างๆ

โครงการ 1 อบท. 1 สวนสมุนไพร่

เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2566

ร่วมติดแฮชแท็ก

#1อบท.1สวนสมุนไพร่

#สวนสมุนไพร่ท้องถิ่น

28 กรกฎาคม 2566

เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี และเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2566

สงเสริมให้ อบท. มีแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเกี่ยวกับชนิดของพืชพรรณสมุนไพร่ไทยและสมุนไพรรท้องถิ่น

ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน มีความรู้เรื่องพืชพรรณสมุนไพร่ รู้จักการอนุรักษ์พืชพรรณสมุนไพร่ และรู้จักการนำสมุนไพร่มาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน